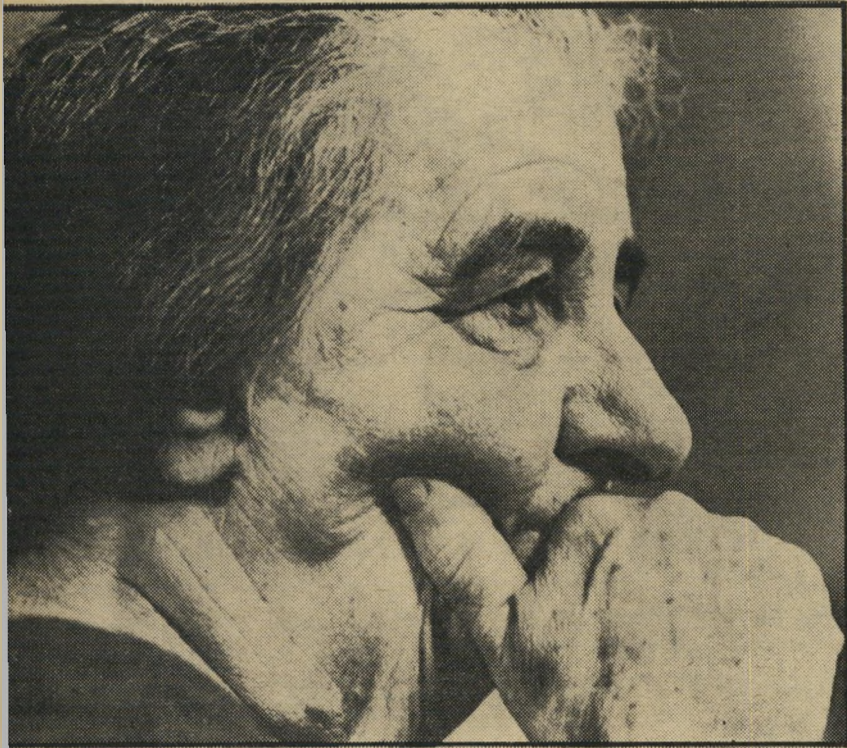

על הפגישות החשאיות של צמרת מפא"י

לשעבר פלוס ותיקי אחדות העבודה

גולדה מאיר

כל הממשלה, כאשר החליטה שיועצה שמחה ("שמחת זקנתו") דיניץ, יהיה שג"ריר בושינגטון.

נוצר מצב בו מתייחסים שרי העבודה אל גולדה כאל שליטה מאקיאבלית. ש"אין ברה כותכה, החורשת מזימות וש"צריך לחפש שבעה פירושים לכל מה שהיא אומרת. על אחת כמה וכמה אין לסמוך על הלא שלה, כשהיא טוענת שתסרב להמשיך ולכהן קדנציה נוספת כראש-הממשלה.

פחד מעימות

פרסונלי

צב דברים זה הוא שהוביל לק"ראת הפגישה הסודית של צמרת העבודה בדירתה התל-אביבית של סגן ראש-הממשלה יגאל אלון, לפני כחודש ימים.

היו שתי סיבות להתכנסות זו. האחת: הרגשתם של רוב אנשי הצמ"רת, כי הלא של גולדה אינו סופי וכי היא משמיעה אותו רק כדי שיאנסו אותה להישאר בתפקיד ראש-הממשלה. לפי תיאוריה זו רוצה גולדה שכל שרי ה"מיפלגה ומנהיגיה יתחננו בפניה שתיש"אר. בצורה זו תהיה שליטתה להבא אבסולוטית. איש לא יעז לערער על החלטותיה ועל מנהיגותה, שכן תמיד היא תוכל להטיח בפניו: "אתה הכרחת אותי להישאר!"

הסיבה השנייה היא כמובן הדאגה מפני מילחמת הירושה שתפרוץ במיפ"ל-גה אם באמת תפרוש גולדה. אף מיפ"ל-גה אינה יכולה להרשות לעצמה את ה"לוקסוס ללכת לבחירות ללא מנהיג ה"מוסכם על כל חלקי המיפלגה. הישארו"תה של גולדה בתפקיד ראש-הממשלה תמנע את העימותים הפירסונליים מתור"כם חוששת כל הנהגת המיפלגה.

כתוצאה מכך זומנה אותה פגישה מצומצמת בדירת הגג של יגאל אלון ברחוב רדינג ברמת-אביב, במרחק של מאות מטרים ספורים בלבד ממסעדה התל-אביבי של גולדה. דירה זו של אלון שייכת בעצם לקיבוץ גינור, והיא משמשת את יגאל בעיקר בסופי הש"בוע בהם הוא שוהה בתל-אביב. המשתתפים בפגישה היו ברוכס אנשי הגוש המפא"י. משרי הממשלה נוכחו בפגישה מלבד גולדה ואלון, שרי-האוצר פנחס ספיר ושרי-המישפטים יעקוב שמשון שפירא. כן היו בפגישה ראש עיריית תל-אביב יהושע רבינוביץ, אריה ("ליו" בת" ("אליאב, מזכ"ל העבודה אהרון יד"ל ומוספר עסקנים מדרג ב' הפעילים

"כשאת אומרת לא — למה את מתכוונת? למה את מתחננת, כשאת אומרת לא?"

כך נפתח פומון ידוע של דן אל-מגור, שבוצע בשעתו על-ידי להקת החרנגולים. מזה מיספר שבועות שרים כל אנשי צמרת העבודה את אותן המי"ראש-הממשלה, אם לא באותה מנגינה. לי"במקור מתכוון הפומון כמובן לנערה הדוחה את חיזורי מאהבה. אבל מסתבר שאשה נשאת אשה, אפילו אם היא ראש-הממשלה ובת 74. גם אני, כשהיא אומרת לא, קשה לרדת לסוף דעתה ולנחש בדיוק מה מסתתר מאחורי הלא שלה.

מזה מיספר חודשים שגולדה מאיר מצ"הירה בפומבי, בפגישות עם חבריה ובי"ראיונות שהיא מעניקה בשפע לעיתונות הזרה, כי מנוי וגמור עימה שלא לכהן קדנציה נוספת כראש-הממשלה. היא עש"תה זאת מיספר כה רב של פעמים ובי"צורה כה החלטית וחד-משמעית, שיהיה לה קשה להתכחש לכך כאשר יסתבר כי היא חוזרת בה ומוכנה לקבל על עצמה את "שליחות המיפלגה".

אולם למרות כל הסימנים והעדויות כי גולדה אומנם מתכוונת לפרוש, הרי דווקא חבריה בצמרת העבודה הם ה"מקבלים את דבריה בספקנות הגדולה ביותר. הם חושדים בה שלא לחינם היא מצהירה על כוונתה לפרוש וכי מאחורי הצהרותיה אלה מסתתרות כוונות שונות ומשונות.

היא רוצה לראות מה נעשה בעקבות כוונתה לפרוש כדי להספיק להעניש איר"תנו על כך". אמר אחד מראשי עסקני העבודה.

רק זה חסר לי", התבטא לא מכבר שרי-האוצר פנחס ספיר, "שגולדה תחשוב שאני מועמד לרשת אותה".

אם היא תישמע שמתכוונים להציע את אבא אבן לתפקיד ראש-הממשלה, היא לא תעזוב את הכיסא אפילו ליום אחד", אמרו אנשי מישרד-החוץ.

כי חבריה של גולדה, למרות שכלפי חוץ הם מלאים שבחים למנהיגותה, למדו להכיר כי מאחורי פני הידישע מאמע שלה, מסתתרת אשה כעסנית, שתלטנית שאינה סובלת ביקורת ואינה סולחת לאלה החולקים על דעתה.

כתוצאה מכך אין אף אחד מחברי הממשלה מוכן לקחת על עצמו את ה"סיכון להרגיז את גולדה בעניין כלשהו, מתוך ידיעה שהיא נוקמת ונוטרת איבה. זו הסיבה שאיש משרי הממשלה לא העז להתנגד למינוי שכפתה גולדה מאיר על

להי שאר!

דה נשאה אינה בדעתה לפרוש, ואילו כל חבריה משוכנעים כי זהו רק טכסיס וכי גולדה משחקת איתם את המשחק של "תאנסו אותי".

כדאי לציין כי הפגישה כולה נערכה ביומנתו של יגאל אלון עצמו, שהיה גם ראש המדברים בנסיון לשכנע את גולדה להמשיך בכהונתה. זוהי עמדה מוזרה למדי לגבי מי שנחשב כאחד היורשים הפוטנציאליים שלה, ושהיה צריך לכאור"רה להיות מעוניין שגולדה תסתלק מה"שיותר מהר כדי להכשיר לו את הדרך לכיסא ראש-הממשלה.

אם התייצב אלון בראש משלחת ההת"רפסות בפני גולדה, נבע הדבר רק מסי"בה אחת: ליגאל אלון ברור כיום שמבין כל המועמדים לרשת את גולדה בבוא היום סיכוייו הם המועטים ביותר. משום כך מעדיף אלון שגולדה תישאר כראש"ממשלה והוא ימשיך להיות סגנה. מצב זה טוב בעיניו ממצב בו יהיו פנחס ספיר או אבא אבן ראשי הממשלה, דבר שיבהיר כי לגביו התפקיד אבוד לחלו"טין.

המצב הנוכחי נשאר מצב של תיקו. המועמדים של מפא"י לרשת את גולדה הם פנחס ספיר ואבא אבן. אלון יכול רק לקוות לאיזה נס שיתרחש ויחזיר אותו למירוץ. משה דיין אורב בפינה וממתין בשקט להזדמנות, כשברור לו שאין טעם בעימות אישי עם ספיר או אבן, הנידון מראש לכישלון.

מה שצפוי עתה הוא מסע התעוררות שילך ויגבר במטרה לשכנע את גולדה שלא לפרוש. אין זה מן הנמנע שייערכו אף הפגנות המוניות "ספונטניות" עליות לרגל לביטה ופטיציות של רבבות, שית"חננו בפני גולדה לא לנטוש את עמה בימי מצוקה.

גולדה, כך מקווים נאמניה, לא תוכל לעמוד בלחץ ובהפגנות האהדה של ה"עם כולו, ותיעתר לכל ההפצרות. צריך רק לאנוס אותה קצת להסכים.

בעיקר מאחורי הקלעים, כמו דוד קלדר"רין.

לכאורה נועדה הפגישה לדון בנושא אם יש להקדים את הבחירות לכנסת השמינית או לקיימן במועדן. אולם עצם בחירת הנושא העידה כי מדובר בעתי"דה של גולדה. כי אם תתמוך גולדה בהקמת הבחירות, אות הוא שהיא תס"כים לעמוד בראש רשימת המערך ומכאן שהיא תיעתר לכהן קדנציה נוספת כ"ראש-הממשלה.

אבל גולדה התנגדה בתוקף להקדמת הבחירות. היא חזרה על כל הנימוקים המחייבים אותה לדעתה לפרוש מתפ"קידה בתום מועד כהונתה הנוכחי.

בנקודה זו העלו חלק מהנוכחים את השגותיהם. הידיעה הכללית, כפי שחזרו עליה נאמניה של גולדה האחד אחרי השני, היחה שהיא חייבת להמשיך לכהן כראש-הממשלה הן לטובת המדינה והן לטובת המיפלגה.

אחד הנימוקים הבולטים ביותר שהושי"מעו גבל כמעט בבדיחה. היה זה הנימוק כי נשיא ארצות-הברית ריצ'ארד ניקסון, רוצה ומעוניין בהמשך כהונתה של גול"דה, וכי היחסים הטובים השוררים עתה בין ישראל וארצות-הברית הם במידה רבה תוצאה של היחסים הידידותיים וה"חיבה המיוחדת שרווחש ניקסון לגולדה.

כמובן שזו טענה מטושפת ביותר. מי שמאמין באמת כי מדיניות ארצות-הב"רית כלפי ישראל נקבעת על פי אהבתו של ניקסון לגולדה הוא תמים או שוטה. אבל יש בעצם העלאת טענה זו כדי להעיד עד לאיוו מידה של התרפסות והתבטלות הגיעו ראשי העבודה בנסיו"ר גם לשכנע את גולדה מאיר שלא ללכת.

מסע

התעוררות

הפגישה בדירת-הגג של יגאל אלון הסתיימה כפי שהתחילה. גול-

התירוץ: ניקסון רוצה את גולדה